

עבודה, חל"ת ומה שביניהם: איפה אפשר לעבוד בימי הקורונה, והאם זה כדאי בכלל?

עובדים רבים מוצאים עצמם בימים אלו, בעקבות התפשטות הקורונה וההנחיות השונות, בין בידוד לסגר, בין עבודה מהבית לאבטלה ובין פיטורין לחל"ת. אבל מסתבר שלמי שבכל זאת רוצה לעבוד יש לא מעט אפשרויות

הדר ת"ש | לימודים וקריירה mako | פורסם 20/03/20 7:00

צילום: Klever Level, shutterstock

חל"ת. חל"ת בכל מקום. לאחרונה נדמה שמדינת ישראל פשוט הפסיקה לעבוד. לאור משבר הקורונה שכבר ממש תופס תאוצה וחולש על יותר ויותר תחומים בחיינו, גם נושא התעסוקה הפך להיות מורכב ביותר וקריטי עבור משפחות רבות שאיבדו את מקור הפרנסה שלהם. בימים כאלה, של אי וודאות בנוגע לעתיד וצורך בהיערכות נפשית וכלכלית, איבוד מקום העבודה ויציאה לחל"ת הופכים להיות משמעותיים פי כמה מאשר בימים רגילים.

רק לצורך ההשוואה, אם בחודש ינואר האחרון נרשמו בלשכת התעסוקה 248 אנשים בחל"ת, ובחודש פברואר החולף נרשמו 321 אנשים - מתחילת חודש מרץ נרשמו עד כה בלשכת התעסוקה לא פחות מ-370,000 דורשי עבודה, כש-86 אחוז מהם הוצאו לחל"ת באופן מערכתי. ואם זה לא מספיק - המספרים רק עולים מיום ליום.

"אנו ממשכים לשדרג את היכולות הטכנולוגיות שלנו, ואתר שירות התעסוקה קולט כעת רבבות פונים בהצלחה. אנו ערים לקושי העצום של דורשי העבודה ושל המעסיקים - נעשה את כל אשר ניתן לייצר פתרונות עבור הציבור במשבר הקורונה, שצפוי ללוות בתקופה הקרובה". אומר רמי גראור, מנכ"ל שירות התעסוקה, ומבהיר כי "בניגוד לאמירות חסרות אחריות שנשמעו בזמן האחרון - הרישום בשירות התעסוקה נותר מחייב. רק כך ניתן לשמור על זכויות דורשי העבודה בישראל ולייצר עבורם פתרונות - למשבר וליום שאחריו".

אולם בעוד כולנו נושאים את עיננו לממשלה ולשירותים הציבוריים, יש מי שמנסים להרים יוזמות חברתיות כדי לנסות ולמצוא פתרונות פרקטיים לאחוזי האבטלה הצומחים. אחת מהן היא קבוצת "מוצאים עבודה לנפגעי הקורונה", שמהווה ערוץ פתוח למחפשי עבודה ולמעסיקים, למצוא אלו את אלו ולסדר מקורות פרנסה לכמה שיותר מחוסרי עבודה.

"הרעיון להקים את הקבוצה עלה ממש תוך כמה דקות", מספר יוחאי סיטבון (26) מייסד ומנהל הקבוצה, "בת הזוג שלי הייתה בין הנפגעים הראשונים של השבתת המשק משום היא חלק מעובדי רשות שדות התעופה. אחרי שהיא קיבלה הודעה שמוציאים אותה לחופשה ללא תשלום, הבנתי שהחודש הקרוב יהיה לחוץ יותר כלכלית".

מהר מאוד סיטבון ראה שעוד ועוד אנשים מפוטרים מעבודתם לאלתר או מוצאים לחופשה ללא תשלום עד להודעה חדשה, ביניהם גם חברים ומשפחה. "זה גרם לי להבין תוך כמה דקות שיש פה צורך כלל ארצי של אנשים שיהיו צריכים למצוא פתרון מהיר וממוקד לתקופה הקרובה כדי להצליח לשרוד את החודש, ומצד שני לא להתחייב לעבודה קבועה", הוא מסביר.

ללא תמורה, חוץ מהקארמה, יוחאי סיטבון | צילום: קטיה חייטמן

שלושה ימים לאחר שהקבוצה הוקמה היא כבר מנתה 2,000 חברים שנפגעו מהמצב החדש. עם הזמן נכנסו מעסיקים שמגייסים עובדים ואף חברות שונות שדווקא מגייסות לאור המצב. "אני לא יוצר קשר עם כל חברה שרוצה לפרסם אצלי עבודה", מוסיף סיטבון, "המעסיקים עצמם מפרסמים ישירות בעמוד ואני רק מאשר פרסום. אני פונה למעסיקים

ממש שמח לצרף מתנדבים שינהלו את הקבוצה ביחד איתי כי המטרה פה משותפת והכל נעשה בהתנדבות. אני מקבל רק מלא קארמה טובה, חוץ מזה לא יוצא לי מזה שקל. אני בסך הכל רוצה למזער נזקים כלכליים למשק הישראלי".

צחוק הגורל או לא, ממש בסמוך לפתיחת הקבוצה סיטבון עצמו קיבל הודעה מהמעסיק שלו כי הוא נאלץ להוציא אותו לחל"ת, מה שמזכיר לכולנו כי אף אחד לא חסין בפני המצב. לשאלתי אם הקבוצה באמת מצליחה לעזור משיב סיטבון: "קשה להגיד עדיין אם משהו נכנס לעבודה כי עברו רק כמה ימים מאז שהקבוצה נפתחה, אבל אני יודע להגיד שהרבה מאוד מעסיקים שפרסמו משרות פנויות מקבלים הרבה מאוד טלפונים. זה רק עניין של כמה ימים עד שאנשים יתחילו לעבוד מחדש".

גם בחברת Fiverr, המהווה את זירת המסחר הגדולה בעולם לשירותי פריילאנס נרתמים לטובת המצב המורכב המטרה לסייע לאנשים לשמור על פרנסתם. הפלטפורמה של Fiverr מחברת בין עסקים בכל הגדלים לבין פריילנסרים המציעים שירותים דיגיטליים ב-300 קטגוריות- ביניהן עיצוב גרפי, שיווק דיגיטלי, תכנות, וידאו ואנימציה ועוד. כעת הם הקימו אתר חדש המספק הנחיות, טיפים וכלים עבור עסקים קטנים שיש להם שאלות כיצד להעביר חלק מהעסק שלהם לאונליין לאור המצב. האתר מציע אינפורמציה כללית על השפעת הווירוס על עסקים, טיפים להעברת העסק לאונליין, ואם העסק נמצא באונליין – כיצד ניתן לקדם אותו, לינקים למוצרים וכלים המוצעים במחירים מיוחדים על ידי חברות ברחבי העולם לעסקים קטנים, ואפילו מספר קורסים שהחברה מעניקה בחינם בנושאי בניית אתרים ושיווק.

בתקופה בה ההנחיות הן להישאר בבית ואנשים נשארו ללא פרנסה, כל מי שיש לו כישורים דיגיטליים כמו – גרפיקאים ומעצבים, אנימטורים, מוזיקאים, מתכנתים, עורכי וידאו, מי שמוכשר בכתיבה, תרגום, שיווק וקידום במדיות החברתיות ועוד, יכול לפתוח כרטיס בפלטפורמה של Fiverr ולהרוויח הכנסה נוספת בתקופה קשה זו.

Take Your Business Online With These Courses:

01
Brand Strategy and Design for Small Businesses
★ 4.9 (77)
by Haylee Powers
Haylee is an Emmy award-winning designer specializing in brand strategy and design for compelling businesses.

02
Build a Professional Website with WordPress.com
★ 4.6 (95)
by Marjorie Asturias
WordPress.com Expert with 10+ Years Working with

קורסים אונליין בחינם | צילום: מסך

המצב הקשה לא פוסח גם על פריילנסרים, שרגילים אמנם לעבוד מהבית גם ביום-יום אך בימים אלו מקבלים הרבה פחות הצעות עבודה. נאור נרקיס, מנהל קהילת 'התוכנסטים' - המונה כ-15,000 פריילנסרים, פתח לאור המשבר במיזם עם התגייסות מרשימה. "העלנו, על מנת להתמודד עם המשבר, אתר עם מאות עבודות פריילנס שניתן לבצע מהבית מבידוד, הצטרפו אליו בינתיים 3600 פריילנסרים וכבר עלו מעל 1000 עבודות" הוא מספר. "אני פונה להמון חברות במשק כדי שיעלו משרות פריילנס קטנות שיצילו את העצמאיים שנפגעו קשות בזמן המשבר"

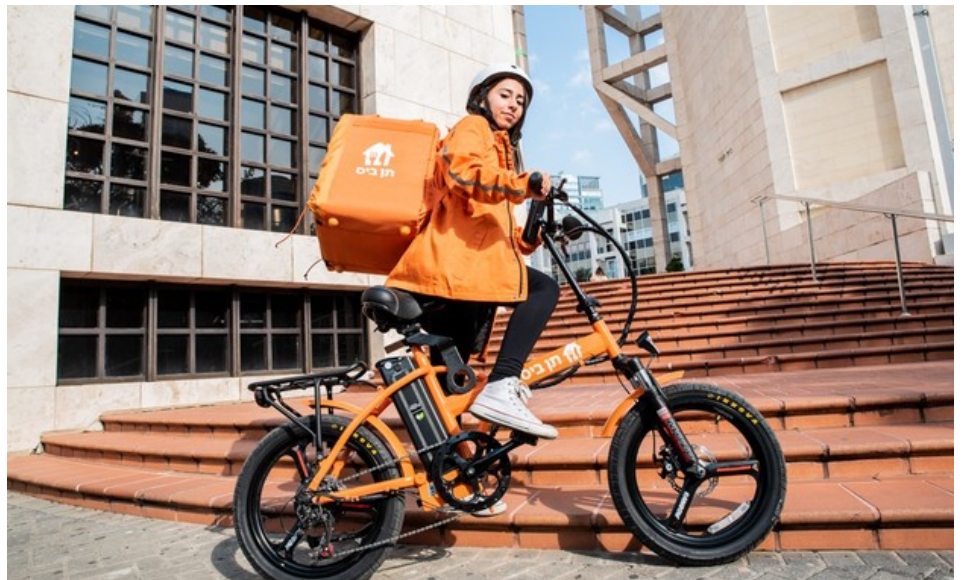
"שמחים שניתנה לנו ההזדמנות לספק תעסוקה"

ואכן, כשכולם רק חוששים למקומות העבודה שלהם, יש מי שדווקא בעקבות המשבר האפידימולוגי נדרשים לגייס עוד ועוד עובדים שיסייעו להם לתגבר את המערכים הקבועים

- פלטפורמת המשלוחים המתקדמת של חברת Gett הפועלת בערים רבות ברחבי הארץ - זינקה ב-40 אחוז, מה ששילץ את החברה לגייס עוד ועוד שליחים. "אין ספק כי השבועות האחרונים לא היו פשוטים עבור ישראלים רבים", מסרה מאיה רוזמן, מנהלת Gett Delivery בישראל, "אנחנו שמחים שבינתיים ניתנה לנו ההזדמנות לספק תעסוקה להרבה אנשים, גם למי שכבר איננו וגם עבור מי שנפלטו מעבודות קודמות עקב המצב, ומצד שני גם לספק פתרון לאותם אנשים בבידוד ושאר האוכלוסייה שממעטת לצאת מהבית. השירות שלנו מאפשר לכל אדם בעל רכב פרטי או קטנוע להצטרף למערך השליחים ולהרוויח בממוצע כ-80 שקלים לשעה".

גם חברת "תן ביס" חווה בעקבות המשבר זינוק משמעותי בביקוש לשירותיה, הן מצד המסעדות ובתי העסק שנאלצו לעבור למתכונת משלוחים בלבד, והן מבחינת הלקוחות הפרטיים. "גם בצל משבר הקורונה, למעלה מ-70 אחוז מהמסעדות מספקות כיום ארוחות באמצעות משלוחים של תן ביס", מספרת נורית שקד - מנכ"לית החברה, "לאור העלייה הדרמטית בביקוש למשלוחי ארוחות עד הבית לצד מספר פניות הולך וגדל ממסעדות ובתי עסק נוספים המבקשים להצטרף למערך המשלוחים של תן ביס, אנו נערכים לגייס לשירותינו 400 שליחים נוספים באופן מיידי".

ואם אנחנו כבר בעניין של מסעדות ומשלוחים - רשת הפיצריות "פיצה האט" יוצאת בימים אלה עם קול קורא ומציעה מאות משרות לשליחים ברחבי הארץ. הרשת מתגברת את מערך השליחויות, שפועל ביתר שאת עם עליה של כ-40 אחוז בהיקפו.

כולם מזמינים משלוחים הביתה | צילום: יח"צ

"גם בזמנים מאתגרים ניתן למצוא הזדמנויות לפיתוח קריירה"

ענף נוסף שבימים אלה מגייס עוד ועוד עובדים אלו רשתות השיווק והפארם שמוגדרות על פי הנחיות משרד הבריאות כעסקים חיוניים, ונדרשות לעבור יותר ויותר לפורמט האונליין. לשם כך הן מגייסות הן שליחים והן מלקטים ועובדים בסניף שיוכלו לרכז את ההזמנות.

לדוגמה רשת ויקטוריה, המונה 60 סניפים ברחבי הארץ, הודיעה עוד בתחילת המשבר כי תשמח לקלוט עובדים שפוטרו כתוצאה ממשבר הקורונה. "בימים אלו בהם עובדי הרשת נחשבים 'לוחמי מזון', נשמח לקלוט עובדים למחלקות הליקוט, השירות, הקופה והסדרנים", מוסרים בחברה. רשת נוספת שמגדילה את מערך העובדים היא "חצי חינם", המגייסת כ-700 עובדים חדשים לעבודה בסניפים ובמרכזי האונליין. "בימים אלה של אי ודאות ונקיטת אמצעים לבריאות הציבור, אנחנו רואים ביקוש חסר תקדים למוצרי בסיס. אנו ערוכים להמשיך ולספק באופן סדיר ככל האפשר את כל המוצרים ללקוחותינו באתר ובסניפים", מספרת אורית שלום-בג, סמנכ"ל שיווק והסחר ברשת חצי-חינם.

גם ברשתות השיווק שבימים כתיקונם פועלות במערכי אונליין כמו למשל רשת QUIK מספרים על עלייה של כ-1000% בכמות הנרשמים לשירות המנויים וגדילה של כ-80% בהיקף סל ממוצע. עקב כך בחברה מגייסים 200 עובדים חדשים, חלקם ממפוטרי המשבר,

תרופות ועזרים רפואיים. בנוסף, התפשטות הקורונה גרמה לרבים להעדיף להישאר בבית ולקבל את משלוח הפארם ההכרחי עד לפתח הדלת ובמינימום מגע והתקהלות עם אנשים – מה שגרם לחברות הפארם להרים גם הן את הכפפה. לדוגמה – מדילינק, אתר הפארם הוותיק בישראל, מציע חווית קנייה אונליין ומשלוחים עד הבית של אלפי פריטים בתחום הפארם. כולל מוצרים לאם ולתינוק, ויטמינים ותוספי תזונה, מוצרי טיפוח, היגיינה ועוד. לאור המשבר תגברו באתר את מערך השליחים כך שיוכלו לשמור על זמן אספקה סביר של המוצרים ובנוסף בחברה עדיין מחפשים עוד ידיים עובדות לליקוט ואריזה במחסני החברה. "ישנו זינוק של מאות אחוזים במכירות של ויטמינים למיניהם ומוצרים לחיזוק המערכת החיסונית", מספר שאול סלם, מנכ"ל מדילינק, "על כן תגברנו את מערך השליחים שלנו כדי שנוכל לשמור על ההתחייבות לאספקת המוצר בתוך 48 שעות בכל הארץ. השליחים מונחים להניח את החבילות בפתח הבית וניתן גם לאסוף עצמאית מתיבות בוקסיט"

גם בחברת אוניפארם לייצור תרופות מחפשים בימים אלה עובדים במגוון תפקידים במערך הייצור והתפעול ובמטה החברה. עבודות הייצור לא דורשות ניסיון קודם וההכשרה כולה נעשית במפעל. "גם בזמנים מאתגרים שכאלו, ניתן למצוא הזדמנויות לפיתוח קריירה והשתלבות בחברה צומחת כמו שלנו" אומר ד"ר גיל תומר מנכ"ל החברה, "במיוחד בזמנים אלו כשהדרישה למוצרים של חברת אוניפארם הולכת וגוברת, הייצור במפעל התרופות שלנו חשוב בכדי לשמור על בריאות הציבור וחוסנה של האוכלוסייה".

רשתות השיווק הן מפעל חיובי | צילום: ניר ודל, ויקיפדיה

גם אתרי האיקומרס מגייסים

אם אתם לא מוצאים את עצמכם באף אחת מהחברות שפירטנו עד כה, בטח תשמחו לדעת כי יש עוד מגוון חברות וענפים בהם תוכלו למצוא את עצמכם. למשל חברת Makeover לשיפוץ בתים, פיקוח ועיצוב שהחליטה שהיא רוצה לנסות לעזור לכמה שיותר משפחות להביא פרנסה הביתה ומעסיקה גם עובדים כלליים בתחומי סדר, ניקיון וארגון וגם עובדים מקצועיים כמו מעצבים, אדריכלים ושיפוצניקים.

גם בתחום הטכנולוגיה, לא חסרות חברות שעדיין עובדות ואף מגייסות לשורותיהן, כך למשל מרכז המחקר והפיתוח של eBay ישראל מתרחב ומקבל חשיבות אסטרטגית עולמית. "דווקא בימים קשים אלו, חברת eBay מחויבת יותר מתמיד למוכרים, לקונים, ולעובדי החברה, וכפועל יוצא חברת eBay שומרת על רצף עבודה הן של מאות עובדי העובדים מהבית, והן על המשך גיוס עובדים חדשים לחברה בהתאם לתוכניות וזאת על מנת להמשיך ולהניע את גלגלי תחום האיקומרס שעשו להיות חבל הצלה לעשרות אלפי עסקים בתקופה זו ואת המשק הישראלי בכלל" אומר מוטי אליאב מנכ"ל eBay ישראל. בימים אלו מגייסת החברה 20 עובדים, במגוון מקצועות, ביניהם: מפתחי Backend - java, מפתחי Full Stack חוקרים - Applied Researcher למשרה מלאה וגם למשרות סטודנט (תואר שני ומעלה במדעי המחשב). בנוסף, מחפשים ב eBay אנשי אוטומציה מנוסים ואנשי SRE

ולמרות שהתקופה מאתגרת וכל הראיונות מתקיימים באמצעות Zoom, חשוב להם שהמועמדים הרלוונטיים יפגשו כמה שיותר חברי צוות על מנת שיכירו את סביבת העבודה.

אופציה נוספת היא חברת הסטראטאפ Syte שנכנסה למשבר העולמי הנוכחי במצב של צמיחה מואצת וביקוש הולך וגובר, מה שגורם לה לגייס בימים אלו אנשי מכירות כדי לספק מענה ללקוחותיה. וכן חברת הסייבר אימפרבה (Imperva), שממשיכה במאמצי הגיוס שלה גם תחת משבר הקורונה. לאור התנועה בעולם העבודה לכיוון האונליין, ועל רקע העבודה מהבית - גדל גם הביקוש להגנת סייבר ולמוצרים מהסוג שהחברה מפתחת.

ואם אתם דווקא אנשי תוכן, חברת Shoes Online מגייסת מנהלי תוכן לאתר במשרה מלאה עקב העלייה בהזמנות וכן אנשי שירות לקוחות ותגבור למערך הלוגיסטיקה לעבודה במשמרות. גם משרד הפרסום Down The Field שמתמחה באספקת תוכן מחפש תחקירנים פרילנסרים לצורך יצירת פודקאסטים כפלטפורמות תוכן שיווקי, לאור העלייה הגדולה בצריכת התוכן בעקבות השהות של מרבית האוכלוסייה בבית. בחברה מפקים את הפודקאסטים בשלט רחוק ומחפשים מי שיעזרו להם לבנות תוכן לפרקים, ימצאו אייטמים ויעזרו במשימות ההפקה.

ובשורה התחתונה - האם כל זה שווה לנו?

ועכשיו בואו נדבר תכל'ס. האם כל הבלאגן הזה שווה את זה? בכל זאת, העבודה היא חיינו אבל אף אחד מאיתנו לא בקטע של להתנדב למחיתו. בהתחשב בעובדה שלצד כל הזדמנויות התעסוקה הללו קיימת האלטרנטיבה של דמי אבטלה, שאלנו את עו"ד עינת כרמי ברק, מנהלת מחלקת דיני עבודה במשרד סלומון ליפשיץ ושות' מה ההשלכות של כל אחת מהבחירות.

"הרבה אנשים קיבלו הודעה שהם יוצאים לחל"ת", היא מסבירה, "אבל לא כולם יודעים מה ההבדל בין זה לבין פיטורין לפי החוק. בחל"ת נשמר מקום העבודה של העובד ולכן לא מבוצע לו גמר חשבון, אולם גם לא משולם לו שכר ולא מוענקות לו זכויות אחרות מכוח דיני עבודה. במקרים בהם כתוצאה מההחלטה של הלקוח או לאור צמצום פעילות המעסיק, העובד אינו יכול לספק את השרות, נשקלת האפשרות להוציא את העובד לחל"ת, כחלופה לפיטורים. לאור מגפת הקורונה והנחיות משרד הכלכלה, במסגרת הנחיות חירום מיוחדות, הזכות להוציא לחל"ת מסורה למעסיק ולא נדרשת הסכמת העובד. כמו כן אין חובה כי העובד ינצל את ימי החופשה הצבורים שלו, בטרם היציאה לחל"ת, וברמת העקרון, בתום המשבר, תהא לעובד אפשרות לשוב לעבודתו".

לדבריה, לאור המצב המיוחד הודיע המוסד לביטוח לאומי כי עובדים המוצאים לחל"ת למשך תקופה של למעלה מ-30 יום יהיו זכאים לדמי אבטלה באופן מידי בתנאי שהם עומדים בתנאי הסף לקבל דמי אבטלה, שגם עברו שינויים והקלות בעקבות המצב.

לגבי השאלה אם אפשרי לעבוד במקום אחר בזמן תקופת החל"ת, משיבה כרמי ברק כי אם מקום העבודה של העובד מאשר לו, מומלץ מראש ובכתב, לעבוד במקום אחר במהלך החל"ת - אין לכך מניעה. יחד עם זאת יש לשים לב שהעובד אינו מפר התחייבויות לסודיות ואי תחרות למעסיק המקורי שלו.

עו"ד עינת כרמי ברק | צילום: סטודיו שוהם

אבל אם חשבתם שתוכלו לאכול את העוגה ולהשאיר אותה שלמה, במקרה זה של עבודה חלופית, העובד אינו זכאי לחתום בלשכת התעסוקה ולקבל דמי אבטלה והוא מקבל שכר מהמעסיק החדש שלו לרבות כל הזכויות של ביטוח לאומי, דמי בריאות ומס הכנסה. דין עבודה זו, בין אם היא זמנית או קבועה, בין אם היא חלקית או מלאה, כדין עבודה רגילה. ככלל, עובד שעבד בשנה קלנדרית אחת ביותר ממקום עבודה אחד- מומלץ לו להגיש טופס תיאום מס בסוף אותה שנה, על מנת לוודא שהוא לא מוסה מעבר לנדרש.

ומה לגבי זכויות בעבודה הזמנית? דין משרה זמנית כדין משרה רגילה גם מבחינת הזכויות והתנאים, ובהתאם למסוכם בין הצדדים. הצדדים יכולים להחליט על היקף עבודה קבוע או משתנה, על היקף מלא או חלקי, הכל בהתאם לצורכי המעסיק. חשוב לזכור שמבחינת החוק – כל הזכויות חלות על העובד, לרבות שכר מינימום, נסיעות, צבירת חופשה ומחלה וכיוצא בזה. גם הזכות שיופרשו סכומים לפנסיה קיימת בהעסקה זמנית, בהתאם לדין, ההפרשה מתחילה אחרי שלושה חודשים (או בתום שנת המס), רטרואקטיבית, או לאחר שישה חודשים - אם אין לעובד קופת פנסיה פעילה.

גם בנוגע להשלמת פיצויים- הזכות להשלמת פיצויים קיימת רק לאחר השלמת 12 חודשי עבודה, ובמקרה בו המעסיק מסיים את ההעסקה מיוזמתו. זכות זו קיימת גם כאשר מדובר בעבודה זמנית. מה שכן, בהעסקה זמנית הצדדים יכולים לקבוע את ההסכם לתקופה קצובה, בסיומה מסתיימים באופן אוטומטי יחסי העבודה בין הצדדים. אולם לכך יש השלכות במקרה וההעסקה מסתיימת במהלך התקופה הקצובה ומומלץ לפנות ליעוץ משפטי כדי

אז מה הכי נכון לעשות במצבנו - להישאר בבית וליהנות מדמי האבטלה וקצת שקט, או בכל זאת לשמור על שגרת עבודה והכנסה בטוחה? כנראה שאת התשובה לשאלות הללו כל אחד צריך לענות לעצמו. מה שכן - חשוב לקחת בחשבון את כל ההשלכות, היתרונות והחסרונות בכל אחת מהאפשרויות ולעשות בסופו של דבר את מה שמרגיש לכם הכי נכון. אז אבטלה נעימה - עבודה זמנית נעימה - וכמובן, רק בריאות!